

DOMOLJUB

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu

v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 3. Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulice št. 3.

Štev. 10.

V Ljubljani, dné 20. maja 1903.

Leto XVI.

Pomoč Dolenjski!

Krivična sestava trgovske in obrtne zbornice: Cela Dolenjska brez zastopstva!

Ako odštejemo Ljubljano, kot deželno stolno mesto od 500.000 kranjskega prebivalstva, preostane približno 460.000 prebivalstva po deželi. Po zadnji ljudski štetvi ima političen okraj Novomesto 49.000, Krško 43.000, Kočevsko 42.000, Litijško 36.000 in Črnomaljsko 26.000 prebivalcev, in ako k temu prištejemo še prebivalstvo dolenjske strani ljubljanske okolice, imamo neovrgljiv dokaz, da šteje sama Dolenjska stran Kranjske dežele približno 230.000 prebivalcev ali z drugo besedo: Dolenjska stran ima polovico prebivalstva kranjske dežele. Slavni visoki c. kr. deželni vladi bodi tem potom povedano, da vsled pomanjkljivega volilnega reda za trgovsko in obrtno zbornico in vsled sebičnega, krivičnega postopanja od strani takozvanega naprednega narodnega volilnega odbora za trgovsko zbornico je tako daleč prišlo, da nima danes vsa dolenjska stran, polovica prebivalstva kranjske dežele, bivajočega v petih okrajnih glavarstvih, niti enega svojega zastopnika med toli številnimi člani v kranjski trgovski in obrtni zbornici. Ta zbornica naj se v naprej ne imenuje več kranjska, temuč ljubljanska trgovska

in obrtna zbornica. Volilni odbor za to zbornico je našel umestno, nam, polovici prebivalcev dežele, prepustiti milostno eno samo mesto v trgovskem oddelku, katero je zavzemal med tem Kranjsko zapustivši g. trgovec Medved. (Sedaj je na njegovo mesto prišel Gorenjec g. Mejač iz Komende.) Ali ni to velikanska krivica? Četrtnina dežele, Notranjci, imajo v tej zbornici tri zastopnike; druga četrtnina dežele, Gorenjci, imajo poleg rudarskega oddelka tudi še štiri zastopnike; vsi drugi člani te zbornice so sami ljubljanci; polovica prebivalstva kranjske dežele, vsa Dolenjska pa nima niti enega zastopnika v tej zbornici!!! Kako hočemo potem imeti Dolenjci kako upanje, da nam bodejo prišli naši poslanci in trgovska zbornica v naših težnjah na pomoč? In sedaj se nam stavi vprašanje: ali je to zahvala narodnega volilnega odbora Dolenjcem, da smo po vseh naših mestih in trgih skoraj kakor en mož volili izključno od narodnega volilnega odbora priporočene poslance? Imate li nas Dolenjce samo za štafažo? Slišali smo, da so se pri sestavi mandatov ozirali samo na število davkov in obrtov. Ali ni to krivično? Ako se bode tako še dalje postopalo, ne pridemo Dolenjci nikdar na zeleno, vse se bode še nadalje delalo edino le za Ljubljano in Gorenjsko kakor do zdaj, nam se bodo

pa tiste drobtine trosile, katere bodo tem z mize padle.

Ker torej mi Dolenjci nimamo danes nobenega zastopnika v trgovski obrtni zbornici, apeliramo na visoko c. kr. deželno vlado, naj nam potrebno oskrbi, da bode dobila polovica prebivalstva dežele primeren zastop v tej zbornici. Ako to drugače ni mogoče doseči, naj se sedanji volilni red za to zbornico primerno predrugači in oskrbi, da bode imel pravico vsaj vsak politični okraj po enega zastopnika voliti v to zbornico. Do tedaj naj pa visoka vlada interese nas Dolenjcev, zaničevane „Dolenjske raje“, v tej zbornici tem odločneje zastopa.

Poživite nam obrt in trgovino! — Dolenjska železnica.

Vsled tacih okoliščin se tedaj ni čuditi, ako pri nas vkljub nepopolne dolenjske železnice nikakega napredka ni, da pri nas trgovina, obrt in kmetije propadajo in da kdor le more, zapušča svojce in beži v tujino iskat si kruha. Mi Dolenjci, polovica deželnega prebivalstva, smemo zahtevati in tudi odločno zahtevamo, da se nam naj neha drobtinice trositi! Nas je dežela in država zanemarjala, in ako smo danes v gospodarskem oziru na robu propada, nismo tega mi krivi. Kdo bo pa pri nedovršenih dolenjskih železnicah pri nas kake tovarne gradil ali daleč od železniških prog premoge in rudokope in druga taka podjetja otvarjal, katera bi mogla dajati tisočerm ljudem stalen zaslužek in jih s tem odvracati od izseljevanja v Ameriko? — Mi Dolenjci zahtevamo, da se na nas zato zdaj tembolj jemlje ozir, ker se preteklo stoletje za nas skoraj nič storilo ni, da se nam zdaj tisto dà, kar se nam je zamudilo poprej dati. Mi zahtevamo dopolnitve naše Dolenjske železnice, katera edina je v stanu nam sedanje tužne razmere predrugačiti.

Visoka vlada in naši poslanci naj resno premišljujejo, kako našemu ljudstvu doma dati zaslužek, in nam Dolenjcem oživiti trgovino in obrt.

S čim se pa naše poljedelsko ljudstvo peča v Ameriki? Večina si živež služi globoko pod zemljo v premogokopih in rudokopih, drugi si kruh služijo z delom v raznih tovarnah in pri različnih obrtih, dalje s trgovino in s pisarstvom.

Ako pregledamo statistiko izseljevanja, vidimo, da se primeroma največ ljudstva seli iz Kranjske (Dolenjske), Slovaške, Galicije, Hrvatske in Italije. Ako hočemo najti vzroke izseljevanja, primerjajmo s temi pokrajinami tiste, iz katerih se najmanj ljudstva izseli: Češko, Moravsko, Šlezijo, Gorenjo in Nižje Avstrijsko, Solnograško, Koroško, Tirolsko, Štajersko, in videli bomo, da so vse te dežele gosto premrežene z železnicami, videli bomo, kako se v bližini železnice množijo raznotere tovarne in razna obrtna podjetja, kako se otvarjajo tam rudoin premogokopi, kako se razvija tamkaj trgovina, izvoz izdelkov in pridelkov, kako se množi tamkaj prebivalstvo in njih blagostanje, koliko dražje tamkaj kmetovalci svoje pridelke in živino prodajajo; opazili bomo v teh deželah največ dobrih in le neznatno propadajočih kmetij, in kjer vlada tako blagostanje po okolici, tamkaj je videti tudi blagostanje v mestih in trgih.

K temu mnogo pomorejo tudi garnizije po manjših mestih, kajti kjer so vojaki nastanjeni, pustijo stotisoče v mestih in okolici. Poglejmo le našo Gorenjsko! Povsodi, kamor se ozremo, vidimo za vsak promet izredno prikladne ravne ceste, po katerih se kaj lahko prevaža blago na skozi srede Gorenjske izpeljano železnico in po tej na eni strani v Ljubljano, na drugi preko Trbiža v Italijo in preko Beljaka naprej v razne planinske dežele. In ker vse te ugodnosti še niso zadostovale, gradila se je železnica še v Kamnik, na Vrhniko, ravnokar se gradi železnica z Jesenic skozi Bohinj, tako da bode imela Gorenjska zopet dva nova izhoda, enega na Gorico in Trst, drugega preko jeseniškega predora na Celovec in dalje naprej. Gradila se jim tudi bode železnica iz Trziča v Kranj, in zahtevajo zdaj še železniško progo od Lesec ali Žirovnice na Bled, iz Škofje Loke v Železnike, z Vrhnike v Idrijo, iz Idrije v Škofjo loko, iz Kamnika v Gornji grad, in Bog vedi, kam še, tako, da bodejo imeli Gorenjci v kratkem skoraj v vsako večjo vas železnico izpeljano.

In kaj se stori glede železnic za nas Dolenjce? Nič, čisto nič! Zahteva se, da se moramo z nedodelano dolenjsko železnico zadovoljiti, katera je največ Ljubljani, nam Dolenjcem pa najmanje v korist, dokler ne bode s hrvatskimi progami zvezana. Ni čuda ako pri nas

ni nikakega blagostanja, nikakega napredka, da pri nas vse propada in svoj rodni dom zapušča in se v Ameriko seli. Dajte našemu ljudstvu zaslužka in sredstev, da se bode na rodni zemlji moglo preživiti, dajte našemu ljudstvu opravljati tista dela, katera je sedaj prisiljeno izvrševati pri napornem delu v Ameriki, skrbite, da bode dobilo naše ljudstvo svoj zaslužek pri domačih rudokopih v Št. Janžu, Mirni, Čatežu in pri Črnomlju in pri velikanskih rudnikih pod Sv. Duhom, Brusnicami in drugod; skrbite za sredstva, da bode omogočeno podjetnim rokam graditi po Dolenskem tovarne in druga velika obrtna podjetja, in pri njih zaslužek dajati našemu ljudstvu, kakor mu sedaj dajejo tovarne in taka podjetja v Ameriki!

Dežela in c. kr. vlada naj bi, kakor Ogrska dela za svojo državo, taka podjetja podpirala z različnimi privilegiji in olajšavami.

(Konec prih.)

Boj pijančevanju!

Koliko Kranjska popije?

(Iz predavanja g. J. Kalana.)

(Dalje.)

v okraju	litrov	Na vsakega prebivalca v okraju pride čistega alkohola	žganja po
Črnomelj	15.917	0,6 "	1,8 l.
Novo mesto	42.126	0,9 "	2,7 "
Krško	61.170	1,2 "	3,6 "
Postojna	53.747	1,3 "	3,9 "
Kočevje	77.091	1,8 "	5,4 "
Logatec	92.390	2,3 "	6,9 "
Kamnik	127.993	3,2 "	9,6 "
Litija	131.456	3,6 "	10,8 "
Kranj	307.100	5,8 "	17,4 "
Ljubljana z okolico	503.796	5,9 "	17,7 "
Radoljica	199.604	7,5 "	22,5 "
Skupaj			99 l.

Na vsakega človeka na Kranjskem pride torej približno deset litrov žga-

nja. — Poleg tega se je izpilo v deželi l. 1900 še 29523 lit. poslajenega žganja, to je različnih likerjev itd., česar nismo všteli v gornji račun. Če bi torej v gornje številke privzeli še to žganje in pa ono, kar se ga po tihotapsko popije, potem dobimo še hujše rezultate.

Toliko se torej popije žganja v deželi.

Da se množina užitega žganja še bolj razvidi, predočil nam je naš slavn „številkar“, (kateremu sem, mimogrede omenjeno, za plačilo obljubil, da ga bom po vseh gostilnah hvalil), množino užitega žganja v različnih oblikah, izraženih s številkami.

Posoda, ki bi obsegala vse žganje, bi bila dolga, široka in visoka 37 metrov. Kupla stolne cerkve v Ljubljani je visoka 38 metrov. Potem si nekoliko lahko mislimo, kakšna bi bila ta posoda; obsegala bi več prostora, kakor cela stolna cerkev.

Reka, globoka 1 meter, široka 20 metrov, bi bila dolga 225 metrov.

Ribnik, 2 metra globok, bi imel 53 metrov v premeru.

Kanal, 1 meter visok in širok, bi bil dolg 11½ kilometra. Torej nekako takó dolg, kakor je od Ljubljane do Medvod, ali Domžal.

Vodnjak, ki bi dajal v eni sekundi 1 liter žganja, bi tekel 54 dni; če bi pa dajal v sekundi 5 litrov, to je v minuti 300 litrov, tekel bi 10 dni 9¼ ure.

Stane pa to žganje, če računamo liter po 80 kr. — 1 K 60 h, celih 7 milijonov 200.000 kron. Čedni denarci!...

Tu imate tedaj nekoliko podobe o žganjarjenju na Kranjskem.

Toliko se torej žganja popije v naši deželi. — Množine užitega vina in piva, kakor sem že rekel, ne moremo tako natančno določiti. Na podlagi odgovorov, ki so jih vposlali župni uradi na knezoškofijstvo in od tam na vlado, je izračunal dr. Robida, da se popije na Kranjskem poleg 4 in pol (sedaj že 5 milijonov) lit. žganja kake 4 milijone litrov vina in kake tri milijone litrov piva.

Te številke so pa očividno mnogo prenizke. Potem bi prišlo na vsakega človeka na leto le kakih 8 litrov vina in kakih 6 litrov piva. — Toda če se tudi žganja mnogo pije, pa se pijeta vino in pivo vedno v večjih množinah kakor žganje.

V Avstriji sploh je izračunano, da pride na človeka 15 litrov žganja, 22 l. vina in 32 l. piva. Za žganje je Avstrija med evropskimi državami na 3., za vino in pivo na 10. mestu. V žganju imata le Danska in Nemčija nekoliko večji konsum.

Iz tega je pač razvidno, da marsikje še hujše pijančujejo, kakor pri nas. Razvidno je, da po ne-

katerih avstrijskih deželah še več žganja spijó kakor v naši. Gledé vina gotovo nismo mnogo ali nič pod, raje še nad poprečnim številom v Avstriji, ker je naša dežela sama deloma vinorodna; piva se pa pač v primeri s severnimi deželami mnogo manj pije, torej smo pod poprečnim številom. Po tem bi se dalo približno soditi, koliko se na Kranjskem použije vina in piva. — če so zgoranje številke o Avstriji zanesljive.

K vinu se tudi prišteva sadni mošt, katerega se vedno več napravlja in pije.

Pivo se razširja vedno bolj, zlasti zadnja leta, odkar se v steklenicah hrani in prodaja.

Ako vzamemo vse tri pijače, potem je tudi razvrstitev okrajev po deželi drugačna, kajti kjer se manj žganja pije, tam je več drugih pijač. — Toda to rečem: Navadno se grmi samo proti žganju. Res je to najostudnejša vrsta pijančevanja, toda vsaka pijanost je od hudega. Pred nekaj časom je „Slovenec“ prinesel sledečo notico: „V Šentpetru pri Novem mestu so trije možaki izpili 15 litrov vina; eden izmed teh je domov grede zabredel v lužo in v njej vtobil. Torej najprej se je vina napil prav po živinsko, potem pa luže! Iz te in takih zgodb je razvidno, da je vsaka nezmernost grda, neumna in pogubna, da mora torej veljati naš boj nezmer-nemu uživanju vsake pijače.

Če privzamemo k žganju še vino in pivo, kolikor se ga popije, potem dobimo še vse drugačne številke, potem treba še vse več posode, ki bi obsegale vso to pijačo; reka, v kateri bi pijača tekla, bi bila še močnejša; iz ribnika bi nastalo jezero in vodnjak bi tekel celo leto, noč in dan.

Vzemimo, da se Kranjci držimo gledé vina nekako srednje mere v Avstriji, torej 22 litrov na človeka, piva pa da izpijemo polovico manj, to je 16 litrov na vsakega, potem si lahko, komur se ljubi, sam preračuni, kolika množina tekočine je to in koliko te dobrote deželo — stanejo.

Podobne razmere kakor na Kranjskem so gotovo tudi drugod po Slovenskem. Množina požitega alkohola bo približno enaka. Po krajih, kjer vino raste, po Primorskem in Štajarskem, se pije več vina, po Koroškem več žganja in piva.

Če smo pa rekli, da je po nekaterih krajih še hujše pijančevanje kakor pri nas, s tem nočemo reči, da ni pri nas že dosti hudo, in da je zadnji čas, da se začnemo temu ustavljati.

Poglejmo sedaj še nekoliko, kak „blagoslov“ donaša preobilo pijančevanje naši deželi! Koliko hudega, koliko plačnega zla!...

1. Koliko greha! — Greh je vsaka pijanost sama na sebi; popolna pa — če človek pamet svojo popolno zapije — smrtni greh. Toda nezmernost je

poglavitni greh, iz katerih izvirajo drugi. In iz pijanosti zlasti — koliko drugih grehov!...

2. Pešanje vere. Pijanec opušča molitev, zakramente in vse verske vaje. Največ pa trpi vsled pijančevanja posvečevanje nedelje. In nedelja je pred vsem „Gospodov dan“, dan vere, dan krščanski. Če ta dan človek ni kristjan, kedaj naj je? In vendar je izrekel škof Egger grozno-resno besedo: Kmalu ne bomo več vedeli, ali nedelja krščanskemu življenju več koristi ali škoduje!...

3. Liberalizem pridobiva s pijančevanjem. Če ni gostilničar v resnici krščanski in vesten, ki mu je vest prej kot dobiček, se v njegovi gostilni podira to, kar se zida v cerkvi; po takih gostilnah se valja „Narod“; tam se upinjajo ljudje, predno imajo iti na volišče. Praga take gostilne najnikdarne prestopi noga krščanskega človeka! Če greste v gostilno, pojdite k poštenim, krščanskim gostilničarjem; tam uživajte božji dar po pameti!

4. Koliko po družinah preprirov, zmerjanja, kletve, žalosti, solz! Kake mučenice so žene pijancev, kaki revčki njih otroci! Kdo more vse to gorje popisati?

5. Koliko preteпов in ubojev! — Dr. Robida pravi v svojem spisu, da je v oziru umorov Kranjska na 3. mestu med avstrijskimi deželami: 7 na 100.000 prebivalcev (nam se zdi to malo preveč). Pa če jih je tudi manj, koliko pa je preteпов! In skoro vsi se izvršé v pijanosti. Koliko je to hudega!

6. Koliko pijancev si pokonča svoje življenje s tem, da zmrznejo, padejo v globino, v vodo, ali da jih preobilna pijača kar naravnost umori, ali si s samomorom končajo življenje.

7. Zarod naš vsled pijače močno slabí. Otroci pijancev so slabotni, bleđi, majhni, slaboumni, nag-njeni k lenobi in postopanju, jezljivi in nepokorni. — Kakó da mlajši zarod vedno bolj peša, priča vojaški nabor, pri katerem je vedno manj za vojaštvo sposobnih fantov in katerega so morali od 20. na 21. leto starosti preložiti.

8. Revščina narašča v deželi vedno več. To ima sicer tudi druge vzroke, toda pijančevanje izdatno pomaga k temu. Kmetije se prodajajo, ljudje trumoma deró v Ameriko, tujec se vedno bolj naseljuje med nami in se lasti naše zemlje... Koliko gré denarja vsled pijančevanja iz dežele! Zlasti za pivo in žganje. Pivo pijemo večinoma tuje; naše be-raške krajcarje pošiljamo v Gradec, na Dunaj, na Češko, da bogatimo ž njimi kapitaliste, zaklete sovražnike vere in jezika našega. In tovarne za žganje,

te imajo v rokah večinoma judje, ali pa vsaj liberalci. Mi jih pa podpiramo. Kdaj se bomo že zmo-drili! — Če se že mora piti, je najpametneje, piti vino, pa domače, da ga morejo naši Dolenjci prodati, ne italijansko in ne Šternovo!

9. Kako pijača ljudi sprija, kaže dalje to, da je v kranjski prisilni delavnici 66 procentov pijancev. In mi moramo plačevati za te potepuhe.

10. V norišnici kranjski je po dr. Robidovem poročilu sicer samo 6 procentov vsled pijanosti tja prišlih. Dr. Robida si to razlaga s tem, ker — pravi — imajo Kranjci sploh jako zdravo, močno glavo, ki je ne spravi iz uma vsaka malenkost in pa ker zaradi delirija (t. j. norost, nastala vsled pijančevanja) pijancev ne pošiljajo v norišnico, marveč jih skušajo doma izkurirati.

11. Ker se pijančevanje navadno očita le nižjim stanovom, zato končno moramo dodati, da takozvana boljša družba v tem oziru nikakor ni nedolžna in da omikani ljudje sami često padejo na tako nizko stopinjo, kakršno pri navadnem ljudstvu sami bogve kako strogo obsojajo.

To malo slike o posledicah pijančevanja med nami. Koliko neizmerno hudega! In vse te naštete grehe, skrbi, težave izgube, nesreče, treba še prav drago kupiti in plačati! Norost!

Ko sem si predstavljal ono veliko posodo, o kateri sem prej govoril, prišla mi je na misel neka druga posoda, ki jo nastavljajo na kmetih po mizah, da muhe vanjo lové. Muhe neumne prihajajo, srkajo sladko tekočino in pijejo toliko časa, da — potonejo. To pa ne zmodri njihovih ravno tako neumnih sestric. Priletavajo, pijejo in tonejo toliko časa, da je posoda polna. In ko se izprazni, se stvar znova začne in znova ven vrže. Tako tudi pijancev ne izuči ne sreča drugih. Srkajo in vlečejo ga toliko časa, da poginejo — gmotno in duševno, da potonejo v oni veliki posodi. Zato ne pravimo zastonj: Pijan kot muha!

Velik požar v tovarni g. Karola Pollaka V noči od 2. na 3. t. m. ob drugi uri je začelo goreti v Pollakovi tovarni na sv. Petra cesti. Okolnosti, da ni bilo vetra in da je bila požarna bramba takoj na mestu in je z vsem naporom delovala, se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil na vse tovarniško poslopje in se je omejil le na šupo, v kateri je bilo čreslo. Ogenj je nastal najbrže vsled tega, ker se je v stroju, s katerim se melje čreslo, na kaki trdi stvari užgala iskra in podžgala čreslo, katero je tlelo, dokler ni ogenj dobil duška in vplemenil poslopje. Škoda znaša približno štirideset tisoč kron. Poslopje je bilo zavarovano pri banki „Slaviji“.

Listek.

Izgubljeni sin.

(Povest. Po Oertzen-ovi priredil F. S.)

(Dalje.)

„Kje je neki Janko?“ vprašal je Križnar čez nekaj časa.

Nihče ni vedel odgovora, najmanj pa Kristina.

„Kar pričnimo, bo že prišel.“

Pričeli so, toda njega ni bilo. Kristina je na žegnanju kosila brez ženina.

In kje je bil Janko?

Ko je šla Cilka iz sobe, je stopil za njo.

Došel jo je na gostilničarjevem vrtu ob potoku, kjer je stala vrsta vrb in delala prijetno senco. Vse je bilo tiho, le potoček je skrivnostno žuborel dalje.

„Cilka!“

Plašno se je ozrla in motrila s svojimi modrimi, zamišljenimi očmi prišleca.

„Zakaj si tako žalostna?“ jo je vprašal Janko.

„Vsi so se od mene odmeknili v gostilni, vse me zasmehuje.“ In bridko je zajokala.

„Čepci! Jaz jim pokažem! Z menoj pojdeš k moji bodoči ženi, potem naj pa le pride kdo!“

„K vaši“ jecljala je Cilka. „Tega pa že ne!“

Janko je gledal zdaj hladni potoček pred seboj, zdaj pekoče solnce na jasnem nebu, zdaj zeleni travnik, in tesno mu je bilo pri srcu.

„Vendar moraš tudi ti imeti vsaj malo od „žegnanja, le čakaj.“ —

Stopil je v hišo in se vrnil s steklenico vina in dvema kozarcema.

„To nama bo teknilo“, dejal je zadovoljno, „le pij, da ne boš žejna!“

„Saj sem vam že zadnjič rekla, da ne bodite z menoj tako prijazni, to bi bilo za bogate in olikane, jaz pa sem revna in nevedna.“

„Če te imam pa rajši, kot bogate?“

„To ni res.“

„Zakaj ne? Jaz mislim, da je res tako!“

Odšel je v vežo in Cilka je vskliknila za njim:

„Domov grem k materi!“

„Le pojdi, pa malo vina jim poneseš.“

Poslal je dečka v hišo po vino. Cilka se je zahvalila, stisnila Janku roko in odšla.

Janko pa je ostal sam. „Kaj bi si mislila Kristina?“

* * *

V „plesni dvorani“ je Kristina stala v kotu osamljena. Ženin jo je pustil samo, pa na „žeganju“. Zdelo se ji je, da so oči vseh obrnjene vanjo, da se ji vsi škodoželjno posmehujejo. Kričeča godba ji je udarjala na uho in pred njo so se vrteli pari.

„No, Kristina, tako sama? Kam pa je brat izginil? Bom pa jaz plesal s teboj.“

Razgret se ji je približal Nande.

„Hvala“, odvrnila je trmoglavo, „le pleši s svojimi! Za Janka in zame ne skrbi. Jaz nečem biti nikomur v nadlego.“

„V nadlego?“ začudil se je Nande. „Saj vidiš, da ni drugače, kaj pa bi ljudje rekli, če bi vedeli da te je tvoj ženin pustil na cedilu. In ker njega ni, ga bom jaz nadomestoval.“

„Rajši ne vem kaj, kot da bi s teboj plesala. Idi!“

Nande jo je zgrabil za roko. „Če te pa prav lepo prosim?“

Kristina se je nemirno premeknila. „Misliš, da se mora vse tvoji volji uklanjati?“

„Seveda“, je veselo vzkliknil Nande. „Je že, tako, jaz hočem da plešeš z menoj!“

„Ne!“

„Da!“

„Ne!“

„Dobro, pa ostanem zraven tebe toliko časa, da me uslišiš.“

„Naj bo, pa samo zato, ker si tako nadležen in siten; veš, pa rajši bi plesala z vsakim, tudi z Antonom.“

Nande je pri teh besedah stisnil ustnici in zavrtela sta se med drugimi pari.

Med tem pa se je povrnil Janko in si s kopolci delal, da se je prerinil skozi one, ki so zijala prodajali. Ravno pred godci je zagledal mater, očeta, Križnarja in Nežo. Med vrtečimi se pari pa — Nandeta in Kristino.

To ga je razjezilo. Ni se domislil, da je sam tega kriv, da jo je kar meni nič tebi nič zapustil in šel ven. Nekaj časa se je na tihem jezil, naposled pa mu je bilo le preveč. Skočil je k njima in ju ustavil:

„Kristina bo plesala z menoj!“

Nandetu je šinila kri v glavo: „Tako? Ali ne moreš počakati, da bi doplesal ž njo?“

„Ne! Jaz imam pravico —“

„Pravico?“ oglasila se je Kristina in nagubančila čelo.

Nande se je glasno zakrohotal, pograbil Kristino in zopet sta se vrtela med veselimi pari ne meneč se za Janka.

„Ali boš šla plesat z Jankom?“ vprašal jo je potihom.

Kristina je odkimala. Tako se je maščevala Kristina nad Jankom, ker se je premalo brigal zanjo.

Janko je sklenil, da se bo še ta dan z bratom dogovoril o vsem, kar je ležalo med njima. Jasno mora biti.

Nato pa so odšli godci in plesavci zopet v gostilno. Pri vratih na plesišče je stal Anton in se ni hotel umekniti, ko je prišel mimo Nande.

„Prostor!“ je velel Nande.

Anton se je nasmehnil in stal nepremično.

„Proč, če ne te vržem po stopnjicah!“

„Prostor! Njega veličanstvo Nande se bliža“, norčeval se je Tone.

Nandetu pa je bilo dovolj! Že cel dan ga je Anton dražil in pikal, a do zdaj se je še premagoval.

„Še enkrat ti rečem: proč, če ne —!“

„Miruj“, miril ga je Janko. „Preveč si razburjen in jezen!“

„Če sem, vem, zakaj sem!“ Kakor s kleščami je pograbil Antona za vrat. „Čakaj — ti me še ne poznaš!“ Glasen krik in Anton je zletel neprosto-voljno po stopnjicah. Ko je priletel na tla, se je sicer kmalu pobral, toda bil je zelo potolčen.

V divji jezi je Nande še kričal za njim: „Varuj se me od zdaj za naprej, drugače bom nekaj storil s teboj, kar se niti ne nadejaš!“

Tone je tiho odšel.

„Žalosten konec „žeganja“, dejal je Križnar.

„Jaz ostanem še nekaj časa tu, Kristina naj gre z Jankom domov.“

„Žeganje še ni končano“, dejal je Nande, „z Bogom!“

Politični razgled.

Državni zbor.

Znano je, da je med vsemi drž. zbori avstrijski eden najnemarnejših in nedelavnih, kajti ima v sebi mnogo članov, ki kar cel mesec ne pridejo do stalnega obiskovanja sej. Mnogo jih pobere svoje dneve

nine, potem pa jih ni tedne in tedne. Da se na kak način opomore tej slabosti, je poljski klub vprašal predsednika, kaj hoče storiti, da se razmere zboljšajo. Predsednik Vetter je odgovoril, da on obžaluje, a ukreniti ne more nič. Žalostno!

Razdelitev državne podpore.

Poslanec dr. Šusteršič in tovariši so vložili interpelacijo na min. predsednika glede razdelitve državne podpore. Te se delé navadno na podlagi poročil orožnikov, vsled česa pride dostikrat do nepristranskega poročanja in neprimerne razdelitve. Tako je n. pr. c. kr. okrajno glavarstvo za ljubljansko okolico razdelilo državno podporo po toči poškodovanim na podlagi poročil orožniške postaje na Igu. In še nad 70 posestnikov, ki so revni in so imeli veliko škode, niso dobili nikake podpore. Zato vprašajo g. min. predsednika: Ali hoče potrebno ukreniti, da se označena krivica popravi z novimi podporami in da se v prihodnje kaj takega več ne zgodi. Druga interpelacija zadeva litijski okraj. Mladi posestnik Jurij Zavrl je vsled požara popolnoma ubožal. Vrhu tega mu je še toča uničila vse jesenske pridelke. Dvakrat se je prosila podpora pri dež. odboru, ki ima vedno dovolj denarja za razne ne ravno nujne potrebe, je prošnji kratko malo odklonil. Jurij Zavrl je upal, da dobi letos nekaj državne podpore, ki se je delila po toči poškodovanim, in tudi tukaj ni bil uslišan. Interpelantje vprašajo, ali hoče gospod minister za notranje posle ukreniti, da se bodo podpore nepristransko delile.

Nedeljski počitek.

Zbornica je pričela razpravo glede nedeljskega počitka v obrtnih podjetjih, na podlagi sklepa socialnega političnega odseka, ki se glasi: V trgovinah se sme ob nedeljah delati k večjemu štiri ure in sicer dopoludne. Te ure določi dež. vlada, zaslišavši trgovinsko zbornico, dotično občino, zadrugo in odbor trg. pomočnikov. Tu bode prišlo do živahnega razpravljanja, ker se v tej točki mnenja precej križajo. Nekateri zahtevajo tri, drugi štiri-urno nedeljno delo, mnogi pa hočejo, da se delo ob nedeljah popolnoma prepové.

Nemiri na Hrvatskem.

Nemirov, ki so nastali iz primeroma majhnega povoda, mažaronska nadutost ni mogla udušiti, ker nemiri niso le sad ene krivice, ampak posledica večletne nasilne vlade in kršenja narodovih pravic. Hrvat pravi: „S v a k a s i l a d o v r e m e n a.“ Da je prislovica resnična, je narod zadnje dni javno pokazal. Zbruhnila je demonstracija proti banu Khuen-Hedervariju in se razvila do prevratne revolucije. „Odbor narodne obrane“ razpošilja med ljudstvo na tisoč in tisoč eksemplarov pozivajoč je, naj povsod po celi Hrvatski vzajemno nastopajo proti banu, kateri, pravijo, nikakor ne sme letos ućakati dvajsetletnice svojega banovanja. „Doli z banom Hedervary-jem!“ „Živela Hrvatska!“ doni povsod, kjer prebivajo Hrvatje. V nedeljo 10. t. m. se je odpeljal prvi batalijon tukajšnjega 27. pešpolka na Hrvatsko, da naredé z bajoneti in

svinčenkami mir. To se jim zna posrečiti, udušiti se dá upor z bajoneti, a potolažiti užaljene narodne zavesti nikdar. Proti njim, ki so stoletja udano služili vladarju, se odpošilja vojaštvo, a Mažari, teh se ne vidi, ker imajo moč v svoji roki. Ban je odpotoval iz Zagreba na Dunaj, kjer je bil pri cesarju v avdijenci in se vrnil preko Budimpešte v Zagreb od vseh strani obdan z jezdecimi radi varnosti. V Križevcih je vpeljan preki sod. Tam je nastal upor tudi proti javnim oblastem. V Križevskem kotaru pašuje že več let predstojnik Trnski. V Opatovcu so zahtevali kmetje, naj se izpusté neki po nedolžnem zaprti možje. Trnski je prišel takoj tje v največji nadi, da takoj upokori upirajoče se kmete, a jo je britko skupil. Narod ga je obdal od vseh strani, vjel, zaprl in zahteval, naj dá pismeno zapoved izpustiti zaprte kmete. Hočeš, nočeš, moraš! Udati se je moral in z hrvatsko zastavo v roki obljubiti narodu, da bo odslej vedno držal s Hrvati. Vsled tega mu je bila ustavljena plača in pride pred sodišče, češ, da je zlorabil uradno oblast, dasi je vse to seveda naredil, ker drugače bi bilo slabo z njegovim življenjem. Vlastelinu Fodrocziyu so posekali velik vinograd in izpustili vino v kleti, ker so mislili, da je ban pri njem skrit. Takoj je odšel v Zagreb k banu in zahteval odškodnine od njega, ker je radi njega trpel. Povedal mu je v obraz, da ljudstvo njega sovraži, nakar je ban začuden (!) odgovoril: „In to mi poveste šele sedaj?“ Na karlovškem kolo-dvoru so naredili demonstrantje 8000 kron škode. Proti njim se je uvedla stroga preiskava. V Zagrebu hodi ljudstvo po mestu prepevajoč narodno himno „Lepa naša domovina“. Vsak, kdor pride mimo, mora sneti klobuk z glave, četudi je najzagrizenejši Mažaron. V Zagrebu se nadaljuje demonstracija, a podrobnosti je težko zvedeti, ker oblast zapleni vse hrvatske liste, če količkaj pišejo o izgredih proti mažarskem nasilstvu. Pri Trsatu se je v nedeljo zbralo nad 1000 oseb, ki so s hrvatskimi trobojnicami korakali proti Sušaku, ter zahtevali, naj se izpusti iz ječ zaprto ljudstvo. Orožništvo množice ni moglo razpediti, moralo je priti vojaštvo, katero so telefonično poklicali, da je napravilo oblasti varnost pred razdraženim ljudstvom. Zaprtih ljudij je ogromno. Med aretiranimi je v Oseku odvetnik Suprina in tiskar Dudak, v Grubišnem polju pri Belovarju sta aretirana župnik in kaplan, vsled česar je ljudstvo silno razburjeno in se je bati velikanskih izgredov. Aretiran je tudi dr. Potočnjak, ker ga dolžé, da je on spisal in izdal poziye na ljudstvo, kateri so bili tiskani v Bazelu v Švici. V Slavoniji kakor tudi po Hrvatskem je velikanska množica mažarskih napisov razbita. Resnično je, da se z ljudstvom ni šaliti, prenaša sicer dolgo še take krivice, kadar prikipe do vrha, tedaj se ne dadó več prenašati in žalosten zglede so nam ti dogodki na Hrvatskem. Žalostni, ker ljudstvo ne bo doseglo nič v primeri s svojimi žrtvami, a zadovoljnosti pod mažarsko vlado pa ne bodo dali ljudstvu nikdar bajoneti in svinčenké. In kaj pravi ban k temu? Pripoveduje v svet, da ga ljudstvo ljubi in da so izgredi le posamezni slučajji. Grof Khuen je prišel l. 1883., ko so bili na Hrvatskem nemiri, kot ban in sicer kot vitez miru. Res, tako temeljito je

pomiril ljudstvo, da je danes udušena vsaka svoboda, da so prenapolnjene vse ječe, da morajo svinčenke strahovati državljanke in da bo na žrtvenik Khuenovega vladanja za „mir in red“ položenih nešteto žrtev in eksistenc. A pri vsem tem vladanju bajoneti in svinčenke ne bodo nikdar udušile zgodovinsko utemeljenega gesla: „Preko žrtev vodi pot do svobode.“

Dr. Stadler v Bosni.

Kar skuša hrvaški narod sedaj v celoti, je užil pred kratkim sam prevz. škof dr. Stadler v Sarajevu. Sprejel je namreč v kat. cerkev neko Turkinjo Salo, vsled česar se je uprla ondotna vlada, ki gleda vedno, kje bi ustregla Mohamedancem. Predsednik Kučera je s svojim nastopom odtujil si srce vseh vernih katolikov. Salo je odšla pred zalezovanjem turških nadutovcev v zavetje k usmiljenkam. Vlada je poslala policijo, ki je v mrazu iztirala usmiljenke na dvorišče in ugrabila Salo ter jo izročila Turkom. Kučera je poprej obljubil, da bo ostala svobodna a ko so ga spomnili na dano besedo, je hladnokrvno odgovoril, da se je omožila z nekim Turkom in prestopila nazaj k Mohamedovi veri. Vsled te velikanske krivice kratenja osebne svobode je škof slovesno protest uložil proti vladi. Da so spravili Salo med Turke nazaj, so onemu, ki bi bil pripravljen vzeti Salo za ženo, obljubili službo. Ko se je udal, so mu jo takoj izročili, in sedaj mora proti svoji volji, v svojem srcu katoličanka, služiti nagusnemu Turku. Tako je v Bosni!

Balkanski krvavi ples.

V Makedoniji se klanje in preganjanje kristjanov nadaljuje, a vlade ena na drugo sumnive, se kar ne marajo pričeti resno zavzeti za stvar. Najhujši boji so v Solunu, kjer je na stotine ustreljenih. Pa tudi od drugih krajev prihajajo poročila o krvavih bojih. V Monastiru so Bolgari pognali v zrak smodnišnico, nato se je pa v mestu pričel krvav boj med turško vojsko in bolgarskim prebivalstvom. Turški vojaki so postrelili več sto kristjanov. Večja bitka je bila tudi v okolici Sereza v vzhodni Makedoniji. Turki so zgubili 5 mrtvih in 8 ranjenih, Bolgarov je 12 mrtvih; med njimi je padel tudi voditelj Delčev, pri katerem so baje Turki našli ves načrt makedonske revolucije. Delčev je bil pošten mož, ognjevit domoljub, ki je neutrudno delal za osvobojenje. V Skoplju so zaprli čez sto Bolgarov. Iz Carigrada pa ukazuje sultanov ukaz, da naj se izženó vsi Bolgari in jih tirajo v Makedonijo. Po celi Makedoniji vre. Sploh od vseh krajev prihajajo enaka poročila o divjem klanju. Kljub vsem tem manevrom vlade počivajo in le žugajo sultanu, da se hočejo resno pobriniti za makedonsko vprašanje, ako se ne napravi mir, a vendar, dasi se vse grožnje prezira, se nič ne ukrene. Pač je zadnji čas, da se počisti to blaženo Turčijo.

Sveta Trojica nad Cirknico. Že dve leti se je slovesno vršila božja pot pri podružnici sv. Urha na dan 24. majnika, ker tam je stranski altar Device Marije pomočnice kristianov; kakor pravijo na Taboru.

Letos, ko ravno pride ta praznik v nedeljo po Vnebohodu Jezusa Kristusa, se bo slovesnost vršila tem redom: V soboto 23. maja ob 4. uri pridiga, litanije, spovedovanje. V nedeljo zjutraj prva sveta maša in pridiga ob šesti uri, druga ob desetih. Popoldne ob 5. pridiga in litanije. V ponedeljek dne 25. maja zjutraj ob 7. uri sklep. Pridite, predragi Marijini častilci, od daleč in blizo se Mariji Pomočnici priporočit na ta prijazni griček sv. Urha.

Sv. Gora nad Vačami. Od 13. do 20. aprila vršil se je pri nas prvokrat sv. misijon, kojega so vodili č. o. frančiškani o. Angelik iz Ljubljane, o. Avgustin iz Brežic in o. Salvator iz Pazina. Vkljub slabemu vremenu bila je udeležba prav velika, ne samo domačinov, ampak tudi iz okolice, to priča število obhajanih nad 1200

Sklepne procesije z misijonskim križem, katero je vodil preč. g. nadžupnik vaški Josip Golmajer v spremstvu č. g. župnika G. Vilmana, J. Plantariča in domačega ter bogoslovca g. F. Zorkota udeležilo se je nebrojno mnogo vernikov, zlasti veliko deklet z venci in prižganimi svečami. Posebno lepo je bilo videti občinske odbore iz vseh treh občin, v katere je fara razdeljena, spremljati misijonski križ z gorečimi svečami, na čelu jim gg. župani Jos. Čebela z Laš, Anton Klobučič z Šemnika iz J. Obreza z Kanderš

Prisrčna zahvala prec. oo. misijonarjem za njihov trud in lepe nauke.

Tako smo tudi mi, dasi „hribovci“, pokazali, da pri nas vera še ni opešala. Dal Bog, da bi se tudi sadovi sv. misijona dolgo poznali. — Svetogorec.

Z Rake. Ni še preteklo dva meseca, ko je pogorelo v naši župniji posestniku Pintariču v Zabukovju vse do tal; 11. maja pa se je zopet pokazal plamen ob 3. uri popoldan v Podlipi. Ogenj je uničil

Janezu Pevcu hišo in vsa druga gospodarska poslopja; tudi troje glav goveje živine je postalo žrtev plamena. Posestnik bil je zavarovan za prav majhno svoto. Rešiti niso mogli ničesar radi močne sape; le golo življenje so oteli. Kako je ogenj nastal, ni natančno znano.

Metlika. Pred pol letom je izrazil „Domoljub“ željo, da naj bi se ustanovila še mladeniška Marijina družba v metliški župniji. In evo je vam! Belo nedeljo je stopilo pod prapor Marijin 120 vrlih mladeničev, kateri so se otresli strahu lahkoživčkov, ki stoje sedaj osamljeni. Sam presvetli knez in škof ljubljanski so prišli vsprejemati mladeniče, ki je bil zanje res praznik, kakoršnih bodo pač malo dočakali še v življenju. Ker so prišli Presvetli že v soboto popoldne v Metliko, so jih bili fantje pozdravili na metliškem mestnem trgu. Pa tudi dekleta, katerim so v nedeljo popoldne blagoslovili krasno izdelano zastavo, niso hotele zaostati v ljubezni do svojega nadpastirja. V znamenje neomajne ljubezni je vročila po ljubkem nagovoru Marijina hčerka krasen šopek Presvetlemu. In zvečer v soboto! To so se Vam postavili fantje in dekleta! Napravili so namreč Presvetlemu sijajno bakljado in podoknico pred proštijo, kjer so pod spretnim vodstvom organista g. Mihelčiča zapeli tri lepe pesmi. Po končanem dopoludanskem vsprejemu fantov v družbo v cerkvi, od vrlih deklet uprav veličanstveno ozaljšani in popoldanskem blagoslovljenju zastave, k katerim slavnostim so velikoštevilno prihiteli Marijine družbe iz sosednih župnij, so se podali Presvetli še v Komanje obiskat ondotnega g. dekana, kjer so bili kar najlepše vsprejeti. Tako je tedaj minil dan, ki ostane vsem neizbrisen. Neizbrisen gotovo tudi dopisniku liberalnih listov Konfuciju v Metliki, ki naj le še poroča svojemu prijatelju Moleku v Ameriko laži, da mu bode poslal za plačilo nekaj „kronanih dolarjev“, katere on po našem mnenju bolj krvavo potrebuje za svoje prazne žepe, nego pa „dvojica naših kaplanov“, katera naj Bog poživi in njuno „družbo bedakov“, kakor psuje dekliško in mladeniško družbo zalumpani Konfucij v svoji oholi predrznosti

Razne novice iz Bostanja. Leto 1903 je za nas leto izseljevanja. Skupno se je podalo to leto že 30 mož in mladeničev v Ameriko, poiskati si ondi kruha, katerega jim dom ne dá. Ob enem pa lahko njim samim in tudi celi župniji v čast omenjam, da gredó vsi pred svojim odhodom k spovedi in k sv. obhajilu. Mnogi pohité ob svojem poti po gorenjski železnici na Brezje, da ondi izročé Marijinemu varstvu sebe in svoje domače. Kako težko je pač slovo od domačih krajev in zvestih znancev, pričajo solze v očeh čvrstih mož in krepkih mladeničev; in da je versko čustvo globoko vkoreninjeno v člo-

veškem srci, priča njihova pobožnost, katero pa naj bi imeli tudi tisti, ki ostanejo doma. — Minuli teden so v podružni prodajalnici Antona Verbiča vlomili tatovi in odnesli kakih 100 kron denarja, potem pa tudi še nekaj drugega blaga. — Meseca junija ali julija bodo v Boštanji občinske volitve; zadnji čas je, da si izvolijo občani zastop, ki bo deloval za gmotni prospeh in pošteno izobraževanje tukajšnjih zapuščenih krajanov. — Zimski mráz je letos celo v višjih legah oškodoval vinsko trto, sadje slabo kaže in tudi orehi so močno pozebli. — Ljudje niso nič kaj vneti za streljanje proti toči; v sosednji studenški občini menda ne mislijo letos več streljati, pri nas pa tudi še ni vse pripravljeno. — „Fariška graščina“ je sedaj do malega razprodana; konsorcij je ravnal ljudomilo s posamnimi kupci in je pod dosti ugodnimi pogoji prepuščal posamezne parcele. Nerodno je le to, ker ne morejo takoj plačati; sami se nadejajo, da jim bo Amerika pomagala do lastne zemlje, da bi jim le res! Zadovoljen je konsorcij, zadovoljni so kupci in veselo je tudi ljudstvo, da je razdeljena zopet ena graščina, katere prebivalci ljudem ravno niso bili v najlepši zgled.

Dopis iz Velikih Lašič. V Velikih Lašičah smo imeli 5. aprila občni zbor „Kmetijskega društva“. Zadrugi so v obilnem številu prišli na občni zbor. Vsa čast jim! S tem so pokazali, da se zanimajo za zadružništvo, saj pa so tudi uvideli, koliko jim društvo koristi, kajti skoro vse stvari dobivajo bolj po ceni, kakor preje. Zato je veselje in navdušenje za zadružništvo čedalje večje, novi udje še vedno pristopajo. Zadruga pa tudi izvrstno prospeva. V letu 1902 je bilo 145.818*21 K prometa, rezervni zaklad znaša koncem leta 1902. 664*35 K. Upanje imamo, da bo zadruga v tem letu še bolj napredovala. To pa je, zadrugi, predvsem na vas ležeče. Če se vodstvo zaveda svojih dolžnosti in če so udje zavedni in stanoviti, potem društvo mora napredovati; če pa vodstvo in zadrugi ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, potem zadružništvo ne napreduje, ampak nazaduje. Pri našem kmetijskem društvu stori vodstvo svojo dolžnost, glavna stvar je, da ostanete vi, zadrugi, zadrugi zvesti. Na občnem zboru se je povdarjalo, da naj udje vse kupujejo v zadrugi. Glejte, da boste ta sklep tudi v resnici izvrševali. Zato kupujte vse v zadrugi, to bo vaša lastna korist, kajti le potem, če bodo vsi udje kupovali in se bo torej mnogo prodalo, potem bo mogoče sčasom stvarjem cene še bolj znižati, potem bo tudi blago vedno novo in dobro in naposled je društven dobiček vaš dobiček. Ako pa kak ud zapazi kak nedostatek ali ima kako željo gledé na zadrugo, naj to naznani odboru. Odbor bo vedno pripravljen vsak nedostatek odpraviti in vsako pametno željo upoštevati.

Hranilnica in posojilnica posluje dva meseca in ima že 55.428 K prometa. Tolikšen promet priča, da ima ta novi denarni zavod vsestransko zaupanje pri ljudstvu, saj so pa tudi posojilnici na čelu taki možje, ki so vsega zaupanja vredni. Odborniki ne iščejo lastne koristi, ampak njih namen je, delovati le za blagor ljudstva. Da je to res, priča to, da se obrestujejo vse hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %, posojila se pa dajejo na poroštvo in na vknjižbo le po 5 %. Ljudje to uvidevajo, zato pridno in radi vlagajo svoj denar v novo hranilnico. Ker so posojila le po 5 %, zato jih je že več prišlo po denar v posojilnico, poplačali so drugod svoje dolžnike, katerim so morali plačevati višje obresti. Posojila se seveda dajejo le poštenim in zanesljivim ljudem.

Omenim naj še, da je na sv. Marka dan strela udarila v drevo poleg Gorjupove hiše na Gornjih Kališčih. Od drevesa je strela skočila v hlev, kjer je eno kravo ubila. Večje nesreče ni bilo, — hvala Bogu. Seveda za posestnika je bilo že to občutljiva nesreča, ker je prišel ob kravo.

Gospod urednik, drugi krat pa še kaj drugega! Zdravi!

Iz Smartna pri Litiji. „Smrt pobira, nič ne izbira“, to izkušamo tudi tukaj. Ni še dolgo, odkar so v naši podružniški cerkvi sv. Petra odpeli zvonovi milo-zahvalno slovo starčku, kateremu je sveti Peter nedvomno rad odprl vrata v nebeške prostore. Saj je bil ta mož več desetletij zaslužni ključar te lične cerkvice. Z njegovim prizadevanjem bila je nekdanj obnovljena in pokrita z novo streho. — Zdaj je pa zopet sv. Peter prijel za ključ nebeških vrat! Nobeden bi ne bil slutil, da bo za „sosedovim starim očetom“ najprva šla mlada Alojzija Grum. In oglasili so se zvonovi te cerkvice, v milobno glasečih glasovih odmevajoč med zelenimi holmci oznanjali cvetočej pomladi, da bode kaj kmalu nemila kosa mahnila tudi po cvetočih livadah, kakor je ravnokar zadela v pomladni lepoti cvetočo devo.

Mlada je še naša dekliška Marijina družba, a v poldrugem letu spremila je k večnemu počiku uže sedem svojih družabnic! —

Blaga Rotija, katera je bila tolikrat postrežljiva Marta in je za svoje čednostno življenje še na smrtni postelji prejela posebno milost od nebeške Matere, je šla najprva v veselje nebeškega Ženina. Kmalu za njo dvajsetletna nežna Alojzija in potem njena vrstnica, goreča Marijina častivka, prijazna Angela; uboga slabotna Micika; potrpežljiva Terezija; krotka Francika; a za sedaj nenadajano trdna in pridna Alojzija. Vse so v lepi mladosti od 17–22 let stare, ločile se od nas ... v ljubezni Marijini. — Lahko in gotovo upamo, da so presajene kakor cvetke izmed zemeljskega trnja — v nebeški vrt. Saj so vse ljubile

in častile svojo premilostno Mater in varihinjo. Dajale so tudi dober izgled in bile so v najboljši opomin svojim sosestram, ker vse so v težkih in hudih boleznih a v udani potrpežljivosti lahko očistile svoje še nedolžne duše od vsakega svetnega prahu in madeža. Vse so bile po večkrat previdene s svetimi Zakramenti.

Počivajte sedaj, preljube sestre, v večnem miru! Veselite se v preblaženi družini Marijinih otrok ... Ne pozabite nas, ki nam je še potovati po solzni dolini, ki smo še v nevarnosti morskih valov. Prosite za nas, da dosežemo srečo nebeškega svidenja, neminljivega združenja v presladkem naročju Božje Matere! Vaša sosestra M.

Slovenski novičar.

Birmovanje in kanonično vizitacijo je završil premil. gosp. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič v žužemberški dekaniji. Birmancev je bilo 3. maja na Krki 242, 4. maja v Ambrusu 221, 5. maja v Zagradcu 106, 6. maja v Dobrničah 233, 9. maja v Ajdovcu 92, 10. maja v Zužemberku 256, 11. maja v Smihelu pri Zužemberku 81, 12. maja na Topli rebri 80, 14. maja v Hinjah 324, skupaj 1487.

Nova poštna nabiralnica. Pri Sv. Gregoriju se je s prvim majem otvorila ces. kr. poštna nabiralnica, ki ima v ponedeljek, sredo in soboto opoldne zvezo s c. kr. poštним uradom na Ortneku.

Župnijski izpit so naredili naslednji gospodje: Frančišek Bleiweis, žup. upravitelj v Lešah; Ivan Dolinar, kapelan v Logatcu; Adolf Knol, žup. upravitelj na Babnem polju; Valentin Marčič, kurat na Slapu; Jos. Novak, žup. upravitelj v Dragatušu; Val. Oblak, kapelan v Borovnici; Jos. Perz, kapelan v Črmošnjicah; Anton Poljšak, kapelan v Naklem; Gašpar Porenta, kapelan v Stopičah; Frančišek Sturm, žup. upravitelj v Poljanici; Andrej Širaj, kapelan v Vodica; Jos. Šolar, kapelan v Starem trgu pri Ložu; Jos. Vrankar, kurat na Ustji.

Propovedani izvoz prešičev. Vsled razglasa kraljeve deželne vlade v Zagrebu je zaradi svinjske kuge

prepovedano na Hrvaško-Slavonsko uvažati preišče iz političnega okraja Rudolfovo na Kranjskem

Tavčarjeva interpelacija zoper „Gospodarsko zvezo.“ Za podpis interpelacije treba je v državnem zboru 15 glasov. Drugače se interpelacija niti ne sprejme. Znana Tavčarjeva interpelacija je imela ravno 15 podpisov. A zgodovina teh podpisov je velezanimiva. Med podpisanimi so bili tudi češki radikalni poslanci dr. Baxa, Klofač in Fresl. Dr. Baxa in Klofač sta šele sedaj zvedela, da sta njuna podpisa na interpelaciji, in izjavljata, da je nista nikdar podpisala in da je tudi ne bi podpisala pod nobenim pogojem. Poslanec Fresl pa je izjavil, da je mogoče, da jo je podpisal, toda le ne vedoč za vsebino. Vsi trije so se opravičili pri dr. Šusteršiču in obžalovali zlorabo svojih imen! Tako delajo naši liberalci!

Nov zdravnik v Ljubljani Na Starem trgu št. 1 I. nadstropje se je naselil nov zdravnik dr. Fran Doljšak, ki sprejema od 10–11 ure dopoldne in od 3–4 ure popoldne. Mi izvrstnega zdravnika slavnemu občinstvu prav toplo priporočamo.

Slovensko politično društvo za Spod. Štajarsko s sedežem v Mariboru je sestavilo svoj odbor dne 5. maja sledeče: predsednik dr. Ivan Glaser, podpredsednik prof. Robič, tajnik A. P. Korosec, blagajnik dr. F. Rosina.

K „Slovenski krščansko-socialni zvezi“ so dalje pristopila društva: 49. Katoliško-slovensko izobraževalno društvo v Ribnici; 50. Kat.-slov. izobraževalno društvo v Štepanjivasi pri Ljubljani; 51. Ljudska knjižnica v Šmihelu pri Novem mestu; 52. Krščansko-socialno delavsko društvo v Gorici; 53. Krščansko-socialno delavsko društvo v Mirnu pri Gorici. Pristopne izjave se sprejemajo še nadalje.

Profesor Simon Rutar zgorel. Na prav žalosten način se je ponesrečil profesor Simon Rutar v Ljubljani. Doma v svojem stanovanju v II. nadstropju Mediatove hiše na Dunajski cesti št. 19 našli so ga mej zunanjimi in notranjimi vratmi na nekem zaboju sedečega in mrtvega. Bil je skoraj po celem životu ožgan in opečen. Prišel je bil okoli 10. ure ponoči iz „Narodnega doma“ domov in je šel v sobo, kjer je odložil površno suknjo, spodnjo suknjo in telovnik in nato šel na stranišče z gorečo svečo. Tukaj je postavil luč poleg sebe, toda preblizo tako, da se mu je vžgala srajca in je začela goreti. Nesrečnež je sicer trgal srajco raz sebe in se je pri tem na rokah opekel, a v strahu ni mogel dovolj hitro srajce strgati raz sebe in tako se je tudi vnela „maja“, ki jo je imel na sebi in ta in platnena srajca

in hlače do kolen so zgorele na njem. V stranišču in na hodniku med stanovanjem ležali so kosci sežgane obleke in so bili na tleh sledovi krvi, katero je zapustil ponesrečenec za seboj, ko je hotel iti v sobo, toda bolečine je moral imeti tako hude, da je popolno obnemogel in pri vratih se vsedel na zabo. Obleko je bil takrat razen hlač že vso raztrgal raz sebe in ni ista takrat več gorela, ko je prišel med vrata in obnemogel. Kakor je policijski zdravnik dr. Illner konstatiral, umrl je Rutar na zadobljenih opeklinah, ki so bile tako hude, da se je meso kar luščilo. Ranjki je imel kot profesor do septembra t.l. dopust. Simon Rutar je bil 52 let star in je bil slovenski pisatelj.

Poziv. P. Ladislaus Hrovat, zaslužni slovenski pisatelj, jezikoslovec, profesor i. t. d. ter P. Florentin Hrovat, znani mladinski pisatelj in ljudskošolski učitelj, oba rojaka tuhinjska, pač zaslužita, da se jima postavi v rojstvenem kraju skromen spomenik, oziroma spominska plošča. Zato se podpisani odbor obrača do vseh čestilcev in prijateljev zaslužnih pokojnikov s prošnjo, da naj blagovolijo v ta namen po svoji volji in zmožnosti prispevati z denarnimi doneski, kateri naj se pošiljajo na naslov: Gdč. na Pavlina Rusova, učiteljica v Zg. Tuhinju, pošta Laze pri Kamniku. Imena darovalcev se bodo objavila po časopisih. Josip Štrukelj načelnik, Srečko Malenšek, Josip Smolnikar, Jernej Hribar, Janez Zavašnik in gdč. Pavlina Rusova, odborniki.

Zlato poroko obhajala sta 10. maja g. Peter Majdič, veleposestnik in lastnik paromlina v Jaršah pri Mengšu, ter njegova gospa Marija Majdič. Cerkvena slavnost se je vršila v mengški farni cerkvi s krasnim nagovorom domačega g. župnika vpricho sinov, vnukov, sorodnikov in povabljenih gostov ter na stotine broječega ljudstva. Slovesnost je bila zelo ganljiva in gotovo je v tem trenutku kipela iz sto in sto src želja do Vsemogočnega, naj blagima dobrotnikoma fare podeli milost dočakati demantne poroke. Po cerkvenem obredu so se zbrali sorodniki in nekaj gostov na domu g. Petra Majdiča, kjer so v prijaznem družbinskem slavlju med raznimi napitnicami končali ta redki in pomenljivi domači praznik

Pred izseljevanjem v Južno Ameriko svari nižjeavstrijsko namestništvo v posebnem razglasu, ker so tam obupne razmere, posebno v deželi Čile oziroma San Paulo.

Nesreča v premogovniku. Pri razstreljevanju v trboveljskem premogovniku se je pojavila eksplozija tako nenadno, da je velik kamen zadel bežečega delavca Josipa Judeža in ga na levi strani života nevarno ranil. Praviijo, da se je preveč dolgo zamudil pri spravljanju orodja.

Odvetnik gosp. dr. Francišek Pavletič v Gorici je odprl te dni svojo odvetniško pisarno v ulici svete Klare št. 8 v I. nadstropju.

K gradnji železnice Vrhnika-Ildrija se nam poroča iz Kovt: Ker sedaj merijo železnico z Vrhnike proti Ildriji, si usoja tudi občina Rovte predlagati, da bi bilo veliko boljše, ako bi se železnična proga merila z Vrhnike proti Podlipi, Št. Joštu, Smrečju in Rovtah skozi Soro, Osredok in Trato na Hote dršico, Godovič in Ildrijo. Železnica v tej smeri tekoča bi bila veliko večje koristi, nego bo tam, kjer jo sedaj merijo. Dalje bi proga bila tudi krajša, bi se z manjšimi stroški dala napraviti ter promet bi bil veliko večji. Postaja bi bila lahko v Osredku, ki je oddaljen komaj pet minut od rovtarske cerkve, in s tem bi bilo tudi občinam Vrh, Žiri in Zavratac bolj ustrezno. Po tem načrtu, kakor jo sedaj merijo, bi postaja bila več kot tri četrt ure oddaljena od Kovt v grapi ter bi omenjene občine malo ali nič koristile ne imele od nje.

Kobila in cigan. Dne 10. maja po noči prišel je na brod pri M. Jakotu ob Savi neki cigan s črno kobilo in je moj pogovorom z brodarjem povprašal, če bi bil blizu kdo, ki bi kupil njegovo kobilo. Brodar je rekel ciganu, da jo župan v Podgorici gotovo kupi in da naj jo pelje z njim tje. Cigan pa ni nič dobrega slutil in je hotel prišedši čez brod kobilo pogoniti, a brodar jo je prijel in odrihal, cigan pa jo je odkuril brez kobile. Brodar je peljal kobilo nato k županu v Podgorico, kjer se še sedaj nahaja.

Narodno gospodarstvo.

Ljudska posojilnica v Ljubljani.

Ta imeniti denarni zavod napošilja sedaj na leto 1902.

Ta račun je nov dokaz npravu, krepkega razvoja podjetja.

Prometa je bilo l. 1902 **vsč 32 milijonov kron.** (32.336.882 K 88 h).

Hranilnih vlog je bilo skupaj **čez 9¹/₂ milijona kron** (9.500.331 K 32 h); posojil je vsčt skupaj **blizu 5¹/₂ milijonov kron** (5.408.436 K 30 h), kakor kaže bilanca.

Čistega dobička je bilo l. 1902 **vsč 27.000 K** (27.240 K 30 h), od katere vsote se samo 160 K oddeli kot 3% odročila na glavno delnico, vsa čitraga, torej skoraj 27.000 K, ga gredita na račun vrnit na klučom, ki imajo sedaj že skote 100.000 K (97.888 K 88 h). Toliko se je namreč že nabralo dobička odkom sedmih let, odkar posojilnica obstoji. Ta dobiček pa vsa odnese v posojilnico

ne kakor pri liberalnih bankah, kjer upravni svetniki in drugi člani dobiček mej sabo delijo.

Članov je imela „Ljudska posojilnica“ koncem upravnega leta 1467. In ti jamčijo nerazdelno (vsi za enega in eden za vse!) za vse posojilnične dolžnosti; osobito toraj za sigurnost hranilnih vlog.

Vodstvo „Ljudske posojilnice“ je v sledečih rokah:

Načelnik je državni in deželni poslanec dr. Ivan Šusteršič, podnačelnik pa knezoškofijski kancelar Josip Šiška. Odborniki so gg.: Anton Belec, župan v Št. Vidu nad Ljubljano, Josip Jarc, veleposestnik v Medvodah, dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani, Karol Kavšek, veleposestnik v Ljubljani, Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polji, Ivan Kregar, načelnik okrajne bolniške blagajne v Ljubljani, Franc Leskovic, hišni posestnik v Ljubljani, Karol Pollak, tovarnar in veletržec v Ljubljani, Kranju itd., Gregor Šlibar, župnik na Rudniku, in dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Hranilnih knjižic se je izdalo do konec l. 1902 skupaj 9359. Hranilne vloge obrestovale so se vsčt **skozi po 4¹/₂%**, brez kaknega odbitka, tako da je vsak vložnik dobil od vsacih 100 glđ čistih 4 glđ 50 kr.

Ni ga drugega tako imenitnega in zanesljivega zavoda, ki bi hranilne vloge tako dobro obrestoval. To zamore storiti „Ljudska posojilnica“, ker ni zasnovana na dobičkarijo in je njen glavni namen, vzbujati varčnost in koristiti varčnim ljudem s tem, da svoj prihranjeni denar lahko popolnoma zanesljivo shranijo in dobivajo od njega najboljše obresti, katere zanesljivo in ugledno urejen zavod sploti plačevati zamore.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsacoga, je-li od posojilnice ali ne t. s. vsak delavnik od 5. ure jutraj pa do 1. ure popoldan.

Prav je, da se ljudstvo brez razlike trdno odloči nga ljudskega zavoda.

„Ljudska posojilnica“ ima svoje uradne prostore v Ljubljani na Kongresnem trgu (v „Zvezdi“) št. 2 v prvem tisti hiši, v kateri se v pridružju nahaja knjigarna „Kleinmayr & Bamberg“, traven kantiskaga vrta. Posojilnica je v prvem nadstropju.

Za smeh in kratek čas.

Besedne uganke.

I.

a	soglasnik
a a a	glodavec
b b c	dotok Donave
c č e	del glave
e e e e e e g	mesto na Koroškem
i i j j j k k	sad
l l m m n n n	sad
n o o	zver
o o o	žuželka
o r r	mesto na Kranjskem
r s s s š	mera
š t t u v ž ž	vas na Gorenjskem.

II.

(Sest. Z. A.)

a	a a a
a a a a a	a a a a a
a b b č d e e	a b b č d e e
e e e e g h h i i	e e e e g h h i i
i i i j j j k	i i i j j j k
k k k k k	k k k k k
k l l	k l l
n n n	n n n
n o o	n o o
o o o	o o o
o o o	o o o
p p p	p p p
r r r r r	r r r r r
r r r r s s s	r r r r s s s
s s s s s š t t t	s s s s s š t t t
t t u u u v v v v	t t u u u v v v v

Soglasnik, pes, ptica, Bog in človek, število, se-savec, drevo ptica, rastlina, žensko krst. ime, dotok Donave, ptica, dotok Donave, trg na Kranjskem, dve jedili, školjka, žuželki.

Zastavica.

Dva pastirja imata na paši več oddelkov ovac in sicer prvi po 23, 13, 1, 5, 10, 14, 10, 18, drugi pa po 19, 21, 1, 15, 10, 19, 13, 1, 23 ovac v vsakem oddelku. Kako je pastirjema ime?

Rebus.

Dob rak' gos \pm ja h 'miši.
o 'igle $\frac{pi}{ra}$

Zgod $\frac{ovi}{r}$ $\frac{ji}{m}$,javlja 100' $\frac{jo}{še}$
ke Ni' škot hrast"

breg' $\frac{ju}{ke}$.

az

az **r** az

az

Rešitev ugank v zadnji številki

Obelisk.

Majnikova Kraljica

Demant.

Križev teden

Besedna uganka.

Aga-Praga-Draga

Rebus.

1. Iglava je mesto na Moravskem.

2. Egipet.

3. Narodni gospodar.

Vse so prav rešili: Andrej Porenta v Virmažah; Felks Luštrek, učence v Ljubljani; Marija Petkovšek, dekla na Stari Vrhniki; Marok, Praprotnik Bohinc, Babnik, Zag rec in Kržič. učit. kand.; F. Zalokar, Z. Krall, M. Knapič, J. Merhar, E. Schott, P. Kosec, S. Zeg'er, M. Veselič in J. Taušek, učiteljske kandidatke H. l. Franc Petrič in Jurij Meden, cerkovnik iz Selšeka pri Cerknici, Franc Zore, Matija Sirnik in Janič Anton, fantje v Dravljah; Vekoslav Levstik v J. pod Sv. Gregorijem; Radivoj Privšek, Franc Sorčić, Alojzij Zbačnik, Ivan Žgur, Ivan Kete, Filip Merješč, Anton Melik, dijaki v Ljubljani; Leopold Brus, učenec v Ljubljani; Ivan in Alojzij Brus, ministranta na Polici

VABILO

k

občnemu zboru

mlekarske zadruga v Škofji Loki

registrovane zadruga z omejeno zavezo

kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 24. maja ob pol 4. popoldne

v prostorih mlekarne

Red zborovanju:

1. Odobritev letnih računov za leto 1902.
2. Volitev načelstva in nadzorstva
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

V slučaju, da bi občni zbor ne bil sklepčen, se bo vršil ob pol 5. drugi občni zbor brez ozira na število navzočih.

Računski sklep „Ljudske posojilnice“

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Ljubljana, Kongresni trg šte. 2, za sedmo upravno leto 1902.

Denarni promet za leto 1902.

Prejemki			Izdatki		
	Kron	vin.		Kron	vin.
Račun glavnih deležev: Vplačila	1.000	—	Račun opravičnih deležev: Vrnjeni deleži	68	—
„ opravičnih deležev: Vplačila	804	—	„ hranilnih vlog: Vzdignene hranilne vloge	2,606.761	10
„ hranilnih vlog: Vloge	3,453.953	30	„ tek. A: Posoj., vzdig. vl., nal. denar p.r. zavodih	7,887.227	97
„ tekoči A: Vloge, vzdigneni naložen denar in			„ tekoči B: Vzdignene vloge	1,368.477	17
vrnena posojila	7,424.633	08	„ posojil: Izplačana posojila	2,288.456	49
„ tekoči B: Vloge	1,781.795	96	„ tekočih posojil: Izplač. posojila v tek. računu	655.332	08
„ posojil: Vrnena posojila	827.898	41	„ efektov: Nakupljeni efekti	60.708	92
„ tekočih posojil: Vrnena posojila	962.057	19	„ menic: Eskomptovane menice	1,030.300	56
„ efektov: Prodani efekti	13.954	—	„ nepremičnin: Plačila in investicijski stroški	17.439	03
„ menic: Plačila	961.931	36	„ pro diversi: Razna izplačila	342.315	98
„ nepremičnin: Sprejemki	15.618	69	„ obresti hranilnih vlog: Izplačane obresti	17.748	24
„ pro diversi: Razni sprejemki	399.913	86	„ posojilnih obresti: Vrnene obresti	2.316	22
„ pristopnine: Vplačila	201	—	„ obresti tekočih posojil: Vrnene obresti	5.330	76
„ posojilnih obresti: Plačila	199.263	01	„ tekočih obresti A: Izplačane obresti	484	52
„ obresti tekočih posojil: Plačila	91.838	06	„ tekočih obresti B: Izplačane obresti	2.497	14
„ tekočih obresti A: Prejete obr. od nal. denarja	107.915	87	„ efektov: Izplačane obresti	168	—
„ efektov: Prejete obresti	2.572	—	„ zamudnih obresti: Povrnene obresti	8	66
„ zamudnih obresti: Prejete zamudne obresti	2.935	80	„ meničnih obresti: Povrnene obresti	194	64
„ meničnih obresti: Prejete obresti	18.327	86	„ inventarja: Nakup inventarja	321	52
„ upravnega prispevka: Prejemki	7.339	96	„ davkov in prist: Plačani davki in pristojbine	5.247	94
Gotovina v blagajni začetkom leta 1902	69.538	02	„ dividend: Izplačana dividenda	292	50
			„ upravnih stroškov: Izdatki	30.231	80
			„ razpoložnega zaklada: Vzdigneno	1.000	—
			Gotovina v blagajni koncem leta 1902	20.562	19
	16,343.491	43		16,343.491	43

Denarni promet:

Sprejemki	K	16,273.953-41
Izdatki	„	16,322.929-24
	K	32,596.882-65

Račun izgube in dobička.

Debet	Kron		vin.		Kredit	Kron		vin.	
Račun obresti hran vlog: izpl. kapitalizovanih . . .	17.748	24			Račun posojilnih obresti . . .			219.280	06
	283.642	38	301.390	62	" obresti tekočih posojil .			88.736	83
" tekočih obresti B: izpl. kapitalizovanih . . .	2.497	14			" tekočih obresti A . . .			107.431	35
	80.631	27	83.128	41	" meničnih obresti . . .			18.109	62
" inventarja: 10% odpisa davkov in pristojbin .			589	95	" efektnih obresti . . .			2.088	93
" upravnih stroškov . . .			5.247	94	" zamudnih obresti . . .			2.927	14
" bilance: čisti dobiček .			30.231	80	* upravnega prispevka .			7.339	96
			27.240	39	" pristopnine			201	—
					" neprimičnin			1.624	99
					" efektov, kurzna razlika			89	23
			447.829	11				447.829	11

Račun bilance z dné 31. decembra 1902.

Debet	Kron		vin.		Kredit	Kron		vin.	
Račun posojila: na vknjižbo . .	3 944.121	81			Račun glavnih deležev			5.200	—
na poroštvo in zastavo .	875.363	09	4,819.484	90	" opravičnih deležev			5.868	—
" tekočih posojil			1,723.353	37	" hr. vlog: st. K 7,135.450·66 kapitalizov.	7,419.093	04		
" tekoči A: naložen denar posojila	763.597	51	2,399.306	50	" tekoči A	13.273	03		
" menic			319.889	33	" tek. B: stanje K 1,988.354·18 kapit. obr.	2,068.985	45	9,501.351	52
" efektov			101.371	60	" pro diversi			47.631	34
" nepremičnin			211.950	16	" pos. obresti: predpl. obresti od posojil na vknjižbo .	13.339	69		
" inventarja			5.309	57	predpl. obr. od pos. proti poroštvo in zastavo . .	1.871	95	15.211	64
" pos. obr.: zaost. obresti od posojil na vknjižbo zaost. obr. od posojil proti porošt. in zast.	64.669	63	73.988	91	" obresti tekočih posojil .			1'917	94
	9.319	28	1.590	76	" meničnih obresti			2.471	07
" obresti tekočih posojil .			488	10	" rezervnega zaklada			7.595	74 ¹ / ₂
" efektnih obresti			20.562	19	" razpoložnega zaklada . .			30.931	90 ¹ / ₄
" blagajne					" posebne rezerve za zgube izgube in dobička			31.875	84 ¹ / ₄
			9,677.295	39				27.240	39

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisl apneno-železni sirup.

Ta že 33 let od mnogih zdravnikov priporočeni prani sirup raztaplja sluz, umiri kašelj, pomanjšuje pót daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost. Železo, ki je v sirupu v lahke s: prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi raztopljuje fosfornapneno soli, ki so v njem, pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij 194 12

Cena steklenice 1 glđ 25 kr. — 2 K 50 h, po pošti 20 kr. — 40 h več za zavijanje.

vsaka steklenica pristavljeno uradno vpisano varstv. znamko.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvornih preparatov že 33 let obstoječega podfosfornastega kisl - apnena-železnega sirupa svarimo in toraj prosimo, zahtevati izrečno Herbabny-jev „apneno-železni sirup“ in gledati na to, če ima

Edina izdelovalnica in skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII.1, Kaiserstrasse 72-73.

V zalogi skore v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

V zalogi je pri gospodih lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschläger, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodám G. Prodám, A. Schindler, A. Mizzan; Breze: G. Elsässer dediči, Seveden: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. v. Hillinger; Št. Vid: C. Schiebl, Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Suttina, A. Filippi, dr. V. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini dediči, M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Vellikevo: J. Jobst; Velšperk: A. Huth.

Zobotrebce (klinčke)

lepo izdelane, kupujeta v vsakej množini in plačujeta po

najvišji ceni

Hitzl & Kozina

Ljubljana, Breg. št. 20. I. nadstr.

Samo

82 3-2

lepo blago se vsprejema!

Med. univ.

Dr. FRANC DOLŠAK

ordinira

na Starem trgu
v hiši številka 1,
= I. nadstropje =

od 10. do 11. ure dopo-
ludne in od 3. do 4. ure
popoludne.

72 2

Vožnje karte
in
tovorni listi

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20 39 5

ali pa

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

KJE je

manufakturna trgovina pri

ŠKOFU

?????? v Ljubljani. ???????

V veliki mestni hiši Pogačarjev
frg (sadni trg), kjer imajo novo
zalogo volnenega blaga, kambrika,
kotenine, vseh vrst rut, sukna hla-
čevin itd.

Streže se po prav nizki ceni dobro
in trpežno blago.

37 6-3